

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 1786/1 од 3.7.2023. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор **ванредног професора за ужу научну област Албанонологија, предмет Албански језик**, објављен у листу Националне службе за запошљавање *Послови* бр. 1051-1052, 2.8.2023. У Комисију су именовани: др Вања Станишић, редовни професор Филолошког факултета у Београду (председник комисије), др Димитри Бело, редовни професор, Универзитет *Фан С. Ноли* у Корчи, др Борко Ковачевић, ванредни професор Филолошког факултета у Београду. Комисија подноси Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду следећи

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс пријавио се један кандидат, **др Мерима Кријези**, доцент на Катедри за албански језик, књижевност и културу Филолошког факултета Универзитета у Београду. Уз пријаву на конкурс, колегиница Кријези је поднела кратку биографију, библиографију са стручном биографијом, Извод из матичне књиге рођених, Уверење о држављанству Републике Србије, потписан Образац 5, оверену фотокопију диплома (завршених основних, магистарских студија и стеченог степена доктора наука) списак објављених радова, фотокопију радова објављених након последњег избора/реизбора у завање, фотокопије потврда и апстараката о учешћу на међународним научним конференцијама (у току 2022/23. године), фотокопију Захвалнице амбасаде Републике Албаније за значајан допринос настави албанског језика на Филолошком факултету Универзитета у Београду и осталу релевантну документацију (резултати студенских анкета добијени из Студенске службе прослеђени су електронским путем).

1. Биографија кандидата

Мерима Кријези рођена је 10.07.1972. године у Београду. Средњу школу завршила је на Педагошкој академији за образовање васпитача у Београду са одличним успехом (просек 5.00). На Филолошки факултет Универзитета у Београду, смер – Албански језик и

књижевност, уписала се 1991. године. Дипломирала је 1997. године с просечном оценом 8.37. Након основних студија на Филолошком факултету у Београду уписала је постдипломске студије, смер – Наука о језику и магистрала 2006. г. са просечном оценом 10.00. На Филолошком факултету у Београду је и докторирала 2013. године одбранивши докторску тезу под називом „Значење предлога у албанском и српском језику“.

Као асистент-приправник на Катедри за албански језик и књижевност почиње да ради од 1999. године, а након одбрањеног магистарског рада под називом „Употреба имперфекта у албанском и српском језику“ 2006. године унапређена је у звање асистента. 2009. изабрана је у звање вишег лектора за предмет Албански језик.

11.03.2014. године на Филолошком факултету изабрана је у звање доцента за Научну област Албанологија, предмет Албански језик и књижевност и у том периоду држала је наставу из следећих предмета: Савремени албански језик Г-1, Г-2, Г-3, Г-4, Г-5 и Г-6, Албанског језика 1-6 (Морфологија, Синтакса); Албанске књижевности 1, 2 (Стара албанска књижевност) и Превођење – албанстика 1, 2. Од 2018. године држи наставу из Савременог албанског језика Г-1, Г-2, Албанског језика 1, 2 (Фонетика, Морфологија), Албанске књижевности 1, 2 (Стара албанска књижевност 1, 2), Савременог албанског језика Г-5, Г-6, Албанског језика 5 и 6 (Синтакса).

Од 2004. учесник је међународних конференција посвећених албанском језику, књижевности и култури, као и међународних филолошких конференција. Бави се превођењем и до сада је објавила значајан број превода међу којима централно место заузимају романи, приповетке и кратке приче који припадају савременој албанској и српској књижевности, али и документарни филмови (међу којима је и филм урађен за британско тржиште у продукцији ББС-ја 1997. године и РТС-а из 2013. године). У периоду од 2019-2022 учествовала је на пројекту израде Албанско-српског/српско-албанског речника – Fjalor shqip-serbisht/serbisht-shqip као стручни консултант и коаутор, пројекат Међународне организације за миграције и Мисије Уједињених нација на КиМ (ИОМ UN Migration/ UMNIK), Британске амбасаде у Приштини и Канцеларије повереника за језике. Електронско издање: <https://www.voc-up.com/> <https://www.fjalor-recnik.com/>; штампано издање: ISBN 978-9951-8900-3-8;

- 2020-2022 стручни консултант при изради програма и приручника за учење српског и албанског језика (Албански језик А1– Б2 и Gjuha serbe А1 – В2), пројекат Међународне организације за миграције и Мисије Уједињених нација на КиМ (ИОМ UN Migration/ UMNIK), Британске амбасаде у Приштини и Канцеларије повереника за језике;

- Од 2004-2012. године била је стални сарадник часописа за књижевност, уметност и културу *Свеске* (Панчево);
- Стални је сарадник Завода за унапређивање образовања и васпитања у Београду од 2006. године, стручни члан комисије за процену квалитета плана и програма, као и уџбеника за основне и средње школе на албанском језику за предмет „Албански језик и књижевност“;
- 2009/10. била је сарадник Завода за процену квалитета наставе у Београду. Поменутих година била је члан тима за образовање пилот тестова за полагање завршних испита из албанског језика и књижевности за пријем у средњу школу;
- Од 2016-2020. рецензент ENIC/NARIC центра;
- Од 2020. г. стручни преводилац за књижевно превођење европске књижевне мреже Традуки.

Наставно-педагошки рад

На Катедри за албански језик и књижевност предаје следеће предмете:

Албански језик 1 и 2 (Фонетика, Морфологија), Савремени албански језик Г-1 и Г-2, Албанска књижевност 1, 2 (Стара албанска књижевност 1 и 2), Албански језик 5 и 6 (Синтакса 1 и 2), Савремени албански језик Г-5 и Г-6.

Аутор је скрипта “Стара албанска књижевност 1” и “Стара албанска књижевност 2” за предмета *Албанска књижевност 1 и 2*.

У досадашњем раду била је председник комисија за одбрану мастер рада преко 5 пет пута и члан у 18 комисија за одбрану мастер рада. Члан комисије за одбрану докторске дисертације 1 пут (ма Ана В. Сивачки, тема: *Фразеологизми с конституентом соматског порекла у албанском језику и њихови преводни еквиваленти у српском* (рад одбрањен у септембру 2017. г.)).

- Од последњег избора (реизбора) у звање:

Члан комисије за одбрану докторске тезе:

-Члан комисије за одбрану пријављене докторске дисертације: „Доживљај Балкана и балканских народа у делима путописаца – Александра Ф. Гиљфердинга, Мери Едит Дарам и Ребеке Вест”, Иване Стојановић Шелак (дисертација пријављена 2021.);

- Члан комисије за одбрану докторске дисертације: „Функције и значења генитива у албанском и српском језику”, Марије Хркаловић (рођ. Поповић) (дисертација пријављена 2022.).

Ментор при изради мастер рада:

1. Валентина Бахтијари, број индекса: 2010/1022М

Наслов рада: *Албанска народна ношња;*

2. Моника Марић, број индекса: 2012/1156М

Наслов рада: *Положај жена у свадбеним обичајима, браку и друштву у Албанији и Србији у XIX и XX веку;*

3. Јелена Арсић, бр. индекса: 2015/11110

Наслов рада: *Интеркултурна комуникација и сарадња – културна размена између Србије и Албаније од 2010-2020. године;*

4. Пријављена тема за менторство 31.03.2023, Кристина Станковић бр. индекса 2021/11323

Тема: *Наставне стратегије и методе у усвајању албанског као страног*

Члан комисије за одбрану мастер рада:

1. Кристина Аритонових, број индекса: 2011/1020М

Тема рада: *Најистакнутије фигуре албанске митологије;*

2. Сара М. Мандић, број индекса: 2012/11291

Тема рада: *Фразеологизми с воћарским лексемама у албанском, грчком и српском језику;*

3. Ана Крстић, бр. индекса: 2014/11162

Тема рада: *Одевање Албанаца у Албанији током XIX и XX века;*

4. Душан Велиновић, бр. индекса: 2015/11387

Тема рада: *Разлике између стандардног албанског језика и дијалеката на подручју Косова и Метохије;*

5. Оливера Бајовић, бр. индекса: 2015/10608

Тема рада: *Предмет психологије, историјски услови албанске психе*

Чланство у комисијама за избор и реизбор наставника и сарадника

- Председник комисије за избор у звање сарадника (вишег лектора) за ужу научну област Албанологија на Филолошком факултету у Београду (2022.).

Оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода

Члановима Комисије Студентска служба је приложила анкете о вредновању педагошког рада из којих се види да је у периоду од академске 2018/19. до 2022/23. просечна оцена педагошког рада 4.94, за предмете *Савремени албански језик Г-1, Г-2 и Албанска*

књижевност (*Стара албанска књижевност 1, 2*) оцена у целокупном анкетном периоду 5.00.

Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту

- Стручни консултант на пројекту Министарства државне управе и локалне самоуправе Републике Србије и Мисије ОЕБС у Србији. Пројекат транскрипције имена и презимена са албанског на српски језик. Каталог најчешћих албанских имена и презимена / [уреднице Марина Дражић и Ивана Антић]. – Београд; ISBN 978-86-920653-6-1; COBISS.SR-ID 281688076;

- Стручни консултант и коаутор на пројекту израде Албанско-српског/српско-албанског речника – *Fjalor shqip-serbisht/serbisht-shqip* (2019-2022) и стручни консултант при изради програма и приручника за учење српског и албанског језика (А1-Б2), пројекат Међународне организације за миграције и Мисије Уједињених нација на КиМ (IOM UN Migration/ UMNIK), Британске амбасаде у Приштини и Канцеларије повереника за језике.

<https://www.voc-up.com/> <https://www.fjalor-recnik.com/>; ISBN 978-9951-8900-3-8

Рецензије за часописе

- *Рецензент часописа Живи језици: часопис за стране језике и књижевности, Друштво за стране језике и књижевности Србије/ Филолошки факултет, Београд, Година XLII / Број 1 / 2022, ISSN 0514-7743ISSN (online) 2787-3161;*

- *Рецензент научних радова за Тематски зборник радова Mapping Balkan Routes 2: Literary, Cultural and Linguistic Landscapes – European Perspectives, Филолошки факултет, Београд, 2021. ISBN 978-86-6153-646-5, COBISS.SR-ID 33366793;*

-*Рецензент часописа Живи језици: часопис за стране језике и књижевности, Друштво за стране језике и књижевности Србије/ Филолошки факултет, Београд, Година XL / Број 1 / 2020, ISSN 0514-7743;*

- *Рецензент научних радова за Тематски зборник радова Српски као страни језик у теорији и пракси IV, Филолошки факултет / Центар за српски као страни језик, Београд, 2020. ISBN 978-86-6153-642-7.*

Стручно-професионални допринос

1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.

- Са проф. Мирјаном Маринковић уредница тематског зборника радова „Mapping Balkan routes 2: literary, cultural and linguistic landscapes – European Perspectives“ / Мапирање балканских рута 2: књижевни, културни и лингвистички пејзажи – европске перспективе 2, Филолошки факултет у Београду, Београд 2021. ISBN 978-86-6153-646-5; COBISS.SR-ID 33366793;

- Са проф. Наиле Маља Имами уредница „Монографије поводом 101. годишњице учења албанског језика на Универзитету у Београду / Monografi me rastin e 101-vjetorit të mësimdhënies së gjuhës shqipe në Universitetin e Beogradit“, Београд, 2022. ISBN 978-86-6153-699-1.

2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа.

- Члан научног и организационог одбора Међународне научне конференције „101. годишњица учења албанског језика на Универзитету у Београду“, Београд 27. и 28. октобра 2022.

-Члан научног и програмског одбора Међународне научне конференције посвећене балканолошким студијама “Mapping Balkan routes: literary, cultural and linguistic landscapes 2”, European perspectives, Универзитет у Београду, Филолошки факултет – Универзитет у Валони “Ismail Qemali”, Београд, 2018.;

-Члан научног и организационог одбора Међународне научне конференције посвећене балканолошким студијама “Mapping Balkan routes: literary, cultural and linguistic landscapes”, Универзитет у Валони “Ismail Qemali” – Универзитет у Београду, Филолошки факултет, Валона (Албанија), 2017.;

3. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира.

- Члан Друштва за примењену лингвистику Србије (од 2020. године).

4. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

- Члан Већа докторских студија Филолошког факултета у Београду.

5. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава.

- Сарадник Завода за унапређивање васпитања и образовања (ЗУОВ), председник комисија за евалуацију наставног плана, програма и уџбеника за предмете Албански језик и књижевност од 2006. године;

2018, 2019, 2020. и 2021. председник комисије за евалуацију, корекцију и усклађеност уџбеника за основну школу на албанском језику (председник комисија; преглед преко 15 уџбеничких комплета/ и уџбеника по години);

- Рецензент ENIC/NARIC центра (до 2020.).

Додатна усавршавања и активности

- Учешће на семинару Сектора за међународну и међууниверзитетску сарадњу Универзитета у Београду, 17.01–19.01.2022, „Могућност учешћа Универзитета у Београду у пројектима Erasmus + програма“ (Универзитет у Београду):

17.01.2022. *Erazmus plus program, Projekti saradnje u visokom obrazovanju* и 19.01.2022. *Erazmus plus: Projekti mobilnosti u visokom obrazovanju*.

- Учешће на међународном 15. Београдском фестивалу поезије и књиге „Тргни се! Поезија!“ – *Срце моје, неко куца*, Милутин Петровић у организацији *Трећег трга* и *Сребрног дрвета* / 15th Belgrade Poetry and Book Festival "Snap up! Poetry!" — *Heart of Mine, Someone's Knocking*, Milutin Petrović, у Београду 7–9. октобра 2021. Представљање албанских песника Аријана Леке и Аделине Тершани (Arian Leka, Adelina Tërshani) и консекутивни превод албанско-српски-албански разговора аутора и водитеља.

- Добиница Захвалнице Амбасаде Републике Албаније у Београду за значајан допринос настави албанског језика на Филолошком факултету Универзитета у Београду (28.10.2022.).

- Учешће у програмима размене наставника и студената

Координатор за слање студената Катедре за албански језик и књижевност Филолошког факултета у Београду на Семинар албанског језика, књижевности и културе и курсева албанског језика у Приштини (Филолошки факултет у Приштини) и Летње школе албанског језика за странце (нивои А1–Ц2) на Факултету за историју и филологију Универзитета у Тирани (Република Албанија).

ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ У ПРЕТХОДНОМ ИЗБОРУ (РЕИЗБОР У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТ)

- Krijezi, Merima. *Disa vërejtje mbi sinoniminë midis praffjalëve nga dhe prej në gjuhën shqipe (Неколико запажања о синонимији између предлога nga и prej у албанском језику), Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare*, Nr. 32/2, Universiteti i Prishtinës. Fakulteti i Filologjisë – Universiteti i Tiranës. Fakulteti i Historisë-Filologjisë, (kryeredaktor: Prof. dr. Bardh Rugova) Prishtinë, 2013, f. 299–305. (*Међународни семинар албанског језика, књижевности и културе*, бр. 32/2, Универзитет у Приштини. Филолошки факултет – Универзитет у Тирани. Факултет за историју и филологију, (уредник: проф. др Бард Ругова) Приштина, 2013, стр. 299–305). ISBN 978-9951-00-163-2; ISBN 978-9951-00-165-6

M33

- Krijezi, Merima. *Pasqyrimi gjuhësor i realitetit dhe aspekti i gjinisë (gender) te shqiptarët dhe serbët (Језичка слика стварности и гендерни аспект код Албанаца и Срба)*, 2nd International Scientific Conference, “Dialogue between Balkan languages, Cultures and Civilizations“, University of Tirana, Department of Slavic and Balkan Languages and University of Ioannina, (editors: Avni Xhelili, George Kapsalis, Sofia Delijorgji, Aristotel Spiro, Alban Foçi) Tirana, September 2014, pp. 145–151. ISBN 99284107-7-1

M33

- Bello, Dhimitri, Krijezi, Merima. *Славизми у албанском и њихов актуелни статус*, “Дијалекти српског језика: истраживања, настава, књижевност 1”, (уредник: Радмила В. Жугић), Културни ценатар Лесковац, Педагошки факултет у Врању, Универзитет у Нишу, Лесковац-Врање, 2016, стр. 465–471; ISBN 978-86-82031-35-2

M14

- Krijezi, Merima, Bello, Dhimitri. *Phrase concordances in Serbian and Albanian*, “Balkan Languages, Literatures and Cultures. Divergence and Convergence“, 20 years of Balkan Studies at Faculty of Slavic Studies, St. Kliment Ohridski University of Sofia, (editors: Петя Асенова, Румяна Л. Станчева, Василка Алексова, Русана Бейлери), Sofia, 2014, pp. 190–194. ISBN 978-954-07

M33

- Krijezi Merima. *Konstruksioni i rrjedhores me paraffjalën sipër në gjuhën shqipe dhe nuanca e tij semantike te barasvlerësit në serbisht (Аблативне конструкције са предлогом sipër у албанском и семантичке нијансе његових еквивалената у српском)*, *Seminari Ndërkombëtar*

për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Nr. 33/1, Universiteti i Prishtinës. Fakulteti i Filologjisë – Universiteti i Tiranës. Fakulteti i Historisë – Filologjisë, (kryeredaktor: Prof. dr. Bardh Rugova), Prishtinë, 2014, f. 225–230; (Међународни семинар албанског језика, књижевности и културе, бр. 33/1, Универзитет у Приштини. Филолошки факултет – Универзитет у Тирани. Факултет за историју и филологију. Приштина, (уредник: проф. др Бард Ругова), 2014, стр. 225–230). ISBN 978-9951-00-174-8

M33

- Krijezi, Merima. *Historiku i Katedrës së Gjuhës Shqipe në Universitetin e Beogradit (Историјат Катедре за албанологију на Београдском универзитету)*, *Studime Albanologjike - Gjuhësi*, Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë, 2015/1, (kryeredaktor: Prof. dr. Aljula Jubani-Bengu), Tiranë, 2015, f. 20–28. (*Албаноолошке студије - Језик*; Универзитет у Тирани, Факултет за историју и филологију, 2015/1, (уредник: проф. др Аљјуља Јубани-Бенгу), Тирана, 2015, стр. 20–28.) ISSN: 2304-3828

M24

- Krijezi, Merima. *Prevoђење са албанског на српски-српског на албански; Главни проблеми и врсте грешака у настави. Културе у преводу*, Књига бр. 2, (уреднице: проф. др Александра Вранеш, проф. др Љиљана Марковић), Универзитет у Београду, Филолошки факултет, 2016, стр. 441–451. ISBN 978-86-6153-356-3

M14

- Krijezi, Merima. *Problemet kryesore dhe llojet e gabimeve në mësimdhënien e shqipes si gjuhë e huaj (Главни проблеми и врсте грешака у настави албанског језика као страног)*. *Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare*, Nr. 35/1, Universiteti i Prishtinës. Fakulteti i Filologjisë - Universiteti i Tiranës. Fakulteti i Historisë-Filologjisë, kryeredaktor: Prof. dr Rrahman Paçarizi), Prishtinë, 2017, pp. 253–263. (*Међународни семинар албанског језика, књижевности и културе*, бр. 35/1, Универзитет у Приштини. Филолошки факултет – Универзитет у Тирани. Факултет за историју и филологију. (уредник: проф. др Рахман Пачаризи), Приштина, 2017, стр. 253–263) ISSN: 2521-3687, ISSN-L:2521-3679; доступно и на сајту: <http://road.issn.org/issn/2521-3687-seminari-nderkombetar-per-gjuhen-letersine-dhe-kulturen-shqiptare#.Wu195X-xXIV> (CEEOL листа)

M51

- Krijezi, Merima. *Cultural and language stereotypes in the attitudes of adolescents towards Albanians and the Albanian language- view from behind the mirror*, *Minority Languages in Education and Language Learning: Challenges and New Perspectives* (editors: Jelena Filipović and Julijana Vučo), Faculty of Philology, Belgrade, 2017, pp. 343–352, ISBN 978-86-6153-420-1 ISBN 978-86-6153-123-1 (за издавачку целину), COBISS.SR-ID

M14

- Krijezi, Merima. *General characteristics of Old Serbian and Albanian literature. Are there any linking points?*, *International Scientific Conference on Balkan studies: Language, Literature, Culture*, University of Vlora “Ismail Qemali”, University of Belgrade, Faculty of Philology, Vlora, 2017. (Рад је прихваћен и биће објављен у зборнику радова “Mapping Balkan routes 1” у октобру 2018. г.) (Зборник радова са ове конференције још увек није објављен, иако је био најављен за 2018. годину. Очекује се до краја 2023.)

–

- Sejdiu-Rugova, Lindita, Krijezi, Merima. *The Current Use of the Past Imperfect Tense in Albanian and Serbian – a Case Study*, *Slavia Meridionalis*, Vol 18, Editor-in-Chief [Redaktor Naczelna] Dr Ewelina Drzewiecka, Instytut Slawistyki PAN [Institute of Slavic Studies, Polish Academy of Sciences], Warszawa [Warsaw], Poland, 2018; DOI: 10.11649/sm.1487, Article No.: 1487; ISSN: 2392-2400

M21

- Мутавцић, Предраг Ј. – Кријези, Мерима Х. – Сивачки, Ана Б. (2018). „Фразеологизми са лексемом *коњ* у савременом албанском, румунском и српском језику“ (*Idiomatic Expressions Containing the Lexeme horse in the Modern Albanian, Romanian and Serbian Languages*). *Анали Филолошког факултета XXX*. Свеска 1 (2018). Београд: Филолошки факултет, стр. 249–284 (са резимеом на енглеском језику, стр. 284). УДК: 811.163.41:811.135.1:811.18] 373.23; ISSN:0522-8468, <https://doi.org/10.18485/analiff.2018.30.1.14>

M51

ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ НАКОН ПОСЛЕДЊЕГ ИЗБОРА

- Мерима Х., Кријези – Мутавцић, Ј. Предраг (2022). О албанским фразеологизмима са лексемом *det* („море“) и њиховим преводним еквивалентима у грчком и српском. *Српски језик*, Vol. 27 (2022), No. 1, стр. 525–540 (са резимеом на енглеском језику, стр. 540).

Путем контрастивне анализе, морфолошко-семантичког контрастирања, у раду се анализирају међусобни односи између фразеологизама с конституентом *det* (море) у савременом албанском језику и њихових еквивалента у савременом грчком и српском језику. Примарна анализа усмерена је на албански и грчки, док проширена, укључује осврт на српски језик. У односу на смер кретања албански је третиран као полазни а грчки и српски као циљни језици. Извршена је и њихова класификација у одговарајуће групе фразеолошких јединица заснована на степену формално-структуралне и семантичке подударности, а сам корпус истраживања у овом раду фокусиран је на конструкције са поменутом компонентом у сва три савремена балканска језика, првенствено као различите структурно-семантичке конструкције, превасходно глаголске, а затим и номиналне, углавном идиотипичне. Рад је такође усмерен на проучавање комплементарности, семантичких нијанси фразеолошких конструкција, али и на указивање различитости које овакве фразеолошке конструкције поседују, приказ анализе која открива које појмовне метафоре су најзаступљеније и у ком степену говоримо о комплементарном метафоричком концепту који исказују. Методом контрастивне анализе добијени су резултати који су показали да се у само три случаја може говорити о потпуној лексемско-семантичкој и експресивној подударности, док у преосталим преовладава искључиво нулта лексичко-структурна подударност, што говори у прилог о албанској идиотипичности у односу на грчки и српски. Према укупном броју фразеологизама, највећу заступљеност имају семантичка поља (позитивна и негативна) којима се дочарава људско понашање, док су на самом зачељу семантичка поља која приказују време (временски тренутак). Анализирани фразеологизми и паремије су веома експресивни и недвосмислено припадају албанском начину промишљања света и односа према њему, што ће рећи да између трију фразеолошких слика готово да нема додирних тачака, да се иста или слична концептуализација на сасвим друкчије начине лексикализује у сваком од разматраних језика те да се у свега неколико случајева запажа слободна комутација албанских лексема *det* и *ujë* унутар истих фразеологизама без промене значења, и поред тога што је реч о двема различитим врстама течности. Ова нијансирања припадају синонимним варијантама с истом позадинском сликом. Слично се запажа и у случајевима где постоје синонимне албанске фразеолошке варијанте које су апсолутно подударне са грчким и српским преводним еквивалентима.

универзитету. У: *Монографија поводом 101. годишњице учења албанског језика на Универзитету у Београду / Monografi me rastin e 101-vjetorit të mësimdhënies së gjuhës shqipe në Universitetin e Beogradit.* (уред.: Наиле Маља Имами, Мерима Кријези). Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2022, стр. 11–37. ISBN 978-86-6153-699-1

M14

Рад је посвећен историјату рада и постојања Катедре за албански језик на Београдском универзитету. Анализиране су досадашње фазе рада поменуте катедре од самог почетка интересовања за проучавање албанског језика на Универзитету у Београду 1905. и 1906. године (Уредбе Филозофског факултета), увођења предмета *Историја и граматика албанског језика* на Филозофском факултету школске 1920/21, која се званично сматра и почетком албанологије на Београдском универзитету, формирања Семинара за албанску филологију 1924, нове уредбе из 1927. године и Указа краља Петра I Карађорђевића која доводи до јаснијег разграничавања природних и друштвених наука и дефинитивне редакције испитних група, Одсека за албанологију 1961, као и каснијих фаза на које су утицале многобројне, првенствено историјске, али и друштвене и социолошке околности. У раду је такође дат приказ свих филолога, професора и педагога који су радили на поменутој катедри и дали свој допринос развијању албанологије као научне области, уз навођење свих значајних референци и података који су релевантни за општи приказ катедре са једном богатом и дугом традицијом.

- Мерима, Кријези – Мутавцић, Предраг. Албанске и грчке номиналне синтагме са белом бојом, Међународна конференција "Језици и културе у времену и простору X", pp. 39–53, Филозофски факултет, Нови Сад, 2022. ISBN 978-86-6065-717-8; УДК 811.18:535.6 811.14'06:535.6

M14

Рад се бави упоредном контрастивно-компаративно семантичком анализом номиналних колокација и фразеологизама у савременом албанском и грчком који лексему *бео* садрже у својству кључне компоненте уз интердисциплинарни приступ. Указно је на сличности, разлике и особености које су уочене контрастивно-компаративним путем и разматрано је питање њихове преводне еквиваленције чиме се настојало да се проникне у семантичку структуру фразеологизама и сагледавање утицаја ванјезичких фактора на фразеологизме. Српски је посматран само као *tertium comparationis*. Анализа је усмерена само ка номиналним колокацијским конструкцијама и фразним лексемама, идиоматизованим именичким синтагмама састављеним помоћу комбинације *бели* +

именица, као и појединим фразеологизмима и паремијама формираним путем главне лексичке саставнице, придева за означавање беле боје. Рад се такође бави утврђивањем мотивације за настанак разматраних конструкција као и њихове припадности унутар одговарајућих семантичких поља, уз настојање да се понуди што адекватнији преводни еквивалент, затим колико је и да ли је могуће говорити о међулексичким, међујезичким и међукултурним утицајима између разматраних језика, како је искоришћена бела боја у грађењу номиналних конструкција и паремија у албанском и грчком, као и у ком обиму можемо говорити о подударностима и неподударностима између анализираних примера на нивоу њихове стуктуре и семантике, односно да ли између разматраних језика преовлађује идиотипичност и/или хомотипичност.

- Предраг, Мутавцић – Мерима Кријези. Лексема *bukë* („хлеб“) сагледана кроз призму албанске фразеологије и културе (с освртом на српску), *Гласник Етнографског института САНУ*, No. XLL (1), pp. 249–264, 2022. DOI: <https://doi.org/10.2298/GEI2201249M> УДК 811.18'373.7:811.163.41'373.7 **M23**

Из угла лингвокултурологије и фразеологије рад даје један, релативно ограничен, али детаљан поглед на значај лексеме „*bukë*“ („хлеб“) у албанској култури с освртом на српску. Контрастивно разматрање засновано је на забележеним фразеологизмима и паремијама из релевантних општих и фразеолошких једнојезичних и двојезичних речника ова два језика, док је назначена лексема посматрана као примарна, иако у обе средине нативни говорници употребљавају и низ других, секундарних, лексема за означавање различитих врста и облика хлеба. Истакнуто је да у албанској култури појам који именује лексема „*bukë*“ има и посебно место, улогу и значај у развијању и неговању различитих друштвених и међуљудских односа на шта указују поједини идиотипични фразеологизми и паремије, да је чврсто уткана у албанску фразеолошку, комуникативну и културолошку слику и која, уз очекиване особености, показује у извесној мери сличности и подударности са српском фразеолошком, комуникативном и културолошком сликом с лексемом „хлеб“. Рад имплицира да је у албанском тек у ретким случајевима могућа комутација ове примарне лексеме с неком секундарном, што је сасвим подударно са српским, указујући да је ова лексема у обема културама доминантна, јер служи као кључни елемент за формирање најразличитијих појмова и представа чија основица почива на неколико засебних нивоа: на непосредном физички потврђеном (очевидном), тактилном, емотивно доживљеном и интелектуалном (сазнајном), који су у фразеолошком

и паремиолошком фонду добро сачувани и приказани.

- Predrag, Mutavdžić – Merima, Krijezi – Ana, Sivački. Mesec u frazeologizmima u savremenom albanskom, grčkom i srpskom jeziku, *Филолошки преглед*, pp. 39–61, 2022. UDK 811.18:811.14:811.163.41]’373.7

<https://doi.org/10.18485/fpregled.2020.47.2.3>

M51

Главни циљ овог рада представља контрастивно и компаративно сагледавање како унутрашње (морфосинтаксичке) структуре фразеологизама формираних путем кључне речи *месец* у три несродна балканска језика – албанском, грчком и српском – тако и спољашњег (семантичког) поља који сваки фразеологизам поседује. На основу спроведене анализе фразеологизама забележених у сва три посматрана савремена балканска језика рад указује на неколико веома интересантних закључака по питању семантичке и морфосинтаксичке еквиваленције у првом реду, али и улоге Месеца у одговарајућим културолошким окружењима: а) између анализираних фразеолошких конструкција углавном преовлађује нулти степен подударности посебно у структурном, а слично и у семантичком погледу, што недосмислено указује да су разматране фразеолошке слике идиотипичне и својствене сваком језику понаособ; б) да је највећи број забележених фразеологизама са кључном речју *месец* припада албанском језику; в) да се ови фразеологизми у сва три језика могу сагледати као својеврсни језички реликти петрифицираних схватања из паганског доба који су успешно одолели утицају времена и свих друштвених и културних промена, као и да су фразеологизми са лексемом *месец* у сва три разматрана језика идиотипични. У раду се истиче да је немогуће говорити о правим међулексичким, међујезичким и међусемантичким подударностима, али да је чињеница да оне постоје, али да су то ретки случајеви.

- Мерима Х. Кријези – Предраг Ј. Мутавџић. Фразеологизми с бројем *ду/два* у савременом албанском и српском језику. *Српски језик*, Vol. XXVI, 2021. pp. 439–453; 811.163.41’373.7:811.18’373.7 <https://doi.org/10.18485/sj.2021.26.1.25>

M23

У раду се путем морфолошко-семантичког контрастирања анализирају међусобни односи између фразеологизама с нумеричким конституентом *ду/два* у два савремена балканска језика, албанском и српском, сагледани и као полазни и као циљни језици. Извршена је њихова класификација у одговарајуће групе фразеолошких јединица која је

заснована на степену формално-структуралне и семантичке подударности, док је корпус истраживања био ограничен на указани основни број, с обзиром да је главна тежња рада на указивању колико се ова два језика испољавају као јединствени у погледу исказивања семантичког опсега које овакве фразеолошке конструкције са маркираним нумеричким конституентом носе и поседују. У раду су такође анализирани и семантички (метафорички) концепти које забележени фразеологизми и паремије носе. На основу анализираних примера констатовано је да број *ду* у албанском учествује у грађењу фразеолошких и паремиолошких конструкција у знатно већем броју у односу на српски (64:38), односно да је фразеолошко гнездо с њиме знатно развијеније, свеобухватније и богатије од српског. У фразеологизмима и паремијама у оба језика број *два* је важан симболички елемент преко кога се, као кључне лексеме, семантички и метафорички уводе, приказују и описују различити односи и дају квалификације у конструкцијама које су, када је реч о албанском, у 37 примера (36,27%) сасвим непознате и непоновљиве у српском (као и у другим језицима), због чега се албански исказује као далеко идиотипичнији.

- Предраг, Мутавцић – Мерима, Кријези. О библијским фразеологизмима са ономастичком компонентом у савременом албанском и српском језику, *Славистика*, Vol. XXV, No. 1, pp. 297–310, 2021. ISSN 1450-5061 = Славистика (Београд) e-ISSN 2738-1358 COBISS.SR-ID 130380039 **M51**

У раду су контрастивно анализирани фразеологизми са ономастичком компонентом као главним лексичким елементом у албанском и српском језику. У односу на смер кретања, албански је сагледан као полазни а српски као циљни језик. Анализа рада указала је на степен њихове еквиваленције и дивергенције када је реч о морфолошко-лексичкој структури и о семантичком опсегу који поменути фразеологизми поседују и апстрахују. Извршена је њихова класификација према структурној и семантичкој еквиваленцији у којој су се издвојиле две велике подгрупе, прва са апсолутно семантичко и структурно подударним фразеологизмима и друга са нешто разноврснијом структуром услед могућих лексичких комутација унутар фразеологизама, али истоветене семантике. У раду је такође указно на постојање релативно фреквентних фразеологизама у албанском језику који нису забележени у српској језичкој грађи, као и да је фразеолошки корпус са ономастичким компонентама као кључним речима у албанском и српском језику представља релативно малу и затворену поткласу. Најбројније су јединице са антопонимима /28:26/, док је сама класа структурно и семантички двојака: поред апсолутно подударних, уз категорију делимичне структуралне подударности, постоји и један мањи

број оних с нултим степеном стуктурно-семантичке еквиваленције.

- Krijezi, Merima – Mutavdžić, Predrag. O pravilima upotrebe neodređenog i određenog vida nominala u albanskom jeziku. In: Thematic Collection of Papers „Mapping Balkan Routes 2: Literary, Cultural and Linguistic Landscapes – European Perspectives” (editors: Mrijana Marinkovic & Merima Krijezi), Belgrade, 2021: Faculty of Philology, pp 123– 137, ISBN 978-86-6153-646-5 <https://doi.org/10.18485/mbr.2021.2.ch8> COBISS.SR-ID **M14**

Рад је посвећен анализи проблематике разумевања граматичке категорије вида номинала у албанском језику. Граматичка категорија вида номинала је категорија која постоји у многим индоевропским језицима, укључујући и албански, док српски језик одликује одсуство поменуте граматичке категорије (именице поседују граматичке категорије рода, броја, падежа и аниматности (Пипер, Клајн 2014:53). Оваква дистинкција утиче на правилно разумевање и савладавање правила употребе граматичке категорије вида номинала код ненативних говорника албанског језика и појаву великог броја грешака у вербалној и ортографској продукцији. Рад се бави анализом правила употребе именица у одређеном и неодређеном виду која су наведена у релевантним граматицима савременог албанског језика (дванаест правила за употребу неодређеног и шест за употребу одређеног вида) и потребом допуњавања ових правила додатним граматичким, али и семантичким и прагматичким објашњењима. Издвојена су правила за употребу номинала у неодређеном и одређеном виду и детаљно анализирана уз навођење примера, свако правило је допуњено адекватним, додатним, објашњењима у којима је граматички ниво повезан са прагматичким, као нужним елементом прожимања двеју компетенција – граматичком и прагматичком.

- Мутавцић, Предраг Ј. – Кријези, Мерица Х. О зоонимима увредљивог садржаја у албанском, грчком и српском, *Славистика*, Књ. 24., Бр. 1, чланак 20 (стр. 225–244), Филолошки факултет у Београду, 2020.; УДК 811.18'37: 811.14'37:811.163.41'37 <https://doi.org/10.18485/slavistika.2020.24.1.20> **M51**

Зооними су важан лексички сегмент, сусрећу се у комуникацији у најразличитијим говорним ситуацијама као квалификатори физичких, психолошких, моралних и интелектуалних одлика. У раду зооними су сагледани контрастивно и компаративно у три балканска језика, грчком, албанском и српском, уз настојање њихове класификације у најосновнијим цртама. Како носе конотацију посебне карактеризације и дескрипције,

зооними непосредно откривају како говорници посматрају себе и друге. Рад је усмерен на називе животиња у три балканска језика, грчком, албанском и српском, употребљених самостално или у фразеологизмима, који служе омаловажавању и вређању. У раду су означени као зоонимски негативни квалификатори. Овај вид лексичке фразеологије као језичка универзалија захвата до 15% укупне фразеологије ма ког језика (Moon 1998: 56; Ellis 1997: 133–143). Лексички, структурно и семантички, фразеологизми са зоонимима чине подсистем у целокупном лексичком систему сваког језика, бројни су и разноврсни. У раду је дата листа најчешћих зоонимских негативних квалификатора у сва три језика, контрастивно и компаративно су упоређени с одговарајућим еквивалентима у циљним језицима, класификовани су зоонимски негативни квалификатори у односу на то коме се упућују или какву метафоричку функцију и семантичку поруку носе. Аутори указују да разматрани зоонимски слој у сва три језика има и додирних тачака, што се посебно огледа у заступљености назива свих познатих животиња (домаћих и дивљих) са балканског географског ареала, али да се истовремено исказују и бројне разлике, будући да се у сваком језику понаособ само одабрани зооними учествују у грађењу фразеологизама или се употребљавају као самосталне лексеме (обично у узвичним реченицама). Запажене су разлике и неподударности у семантичком тумачењу метафоричних значења зоонима и у укупном броју фразеологизама који варира од језика до језика – у том погледу албански предњачи у односу на српски и грчки. Примећен је и неједнак број фразеологизама с истим зоонимом у сва три језика: у српском зооним вук гради 12, у грчком λύκος 13, а у албанском цјк чак 27 фразеологизама, укључујући и пословице. У односу на српски и грчки, у албанском безмало сваки зооним из оквира познатог традиционалног зоонимског фонда учествује у грађењу фразеолошких квалификатива и/или пословица. Тако се зооним *çakall* (= шакал) фразеолошки налази у склопу именског предиката означавајући похлепног човека, а као кључна лексема формира две пословице.

- Мутавцић, Предраг Ј. – Кријези, Мерима Х. „О једној идеотипичној балканској конструкцији са лексемом коњ“ (On One Idiotypical Balkan Construction With the Lexeme Horse). *Наслеђе* 46, Часопис за књижевност, језик и уметност и културу (Journal of Language, Literature, Arts and Culture), година XVII, број 46 (уредник: Драган Бошковић) Крагујевац, 2020: Филолошко уметнички факултет, стр. 19–38 (са резимеом на енглеском језику, стр. (са резимеом на енглеском језику, стр. 38). 811.18'373.7 811.14'06'373.7 811.135.1'373.7, ISSN: 1820-1768

У раду аутори указују на једну необичну фразеолошку конструкцију са зоонимом *коњ* у три савремена и међусобно несродна језика – албанском, грчком и румунском – која је углавном карактеристична за балканско језичко и културно подручје. Реч је о номиналној синтагми зелени коњ која се, у оквиру анализираних фразеолошког корпуса сва три језика, уочава код једног ограниченог броја структурно различитих фразеологизама. И поред разлика, поједини албански и румунски фразеологизми са поменутом синтагмом формирану су по истом принципу (моделу) и носе исти семантички смисао. Отуда аутори овог рада истичу да се може рећи како између ових језика постоји знатан степен подударности у оквиру балканске микрофразеолошке слике у односу на фразеолошку слику између грчког и албанског те грчког и румунског језика. Подударност је сагледана и из ширег контекста, првенствено из домена историјско-културолошког, етимолошког, религијског и семантичког. Анализирани су у исти мах и сви потенцијални фактори који су, према мишљењу аутора, могли да имају утицаја како на настанак синтагме зелени коњ, тако и на њено очување у лексичком корпусу ових савремених балканских језика. Како су истраживачи утврдили, искључиво у грчким народним бајкама могуће је наићи на петрифицирану синтагму зелени коњ, што значи да је она изворно идиотипична за грчко језичко и фразеолошко подручје те да је временом пренесена у балканске језике, понајпре захваљујући живим, непосредним алоглотским додирима, са једне стране, те преношењу мотива и симбола из једног језика у други, са друге. Придев „зелен” у фразеологизмима у албанском, арумунском, грчком, румунском и српском језику објединио је у себи две семантичке ознаке – ознаку нечијег рђавог изгледа и ознаку негативне психичке реакције, што није подударан случај са свим наведеним фразеолошким изразима са придевом „зелен” у другим европским језицима који углавном носе или само једну или само другу семантичку ознаку.

- Мутавцић, Предраг – Кријези, Мерима. „О албанском оптативу и могућностима његовог разумевања (преношења) на српски“ (On the Optativ in Albanian and its Possibilities of Understanding /Transference/ in Serbian). У: Тематски зборник *Језици и културе у времену и простору* IX/1. Нови Сад, 2020: Филозофски факултет, стр. 107–119 (са резимеом на енглеском језику, стр. 119). УДК: 811.18`366`59, 811.163.41`366.59; ISBN: 978-86-6065-614-0; COBISS.SR ID: 331202311

M14

Савремени албански разликује се од осталих европских језика и по томе што поседује посебан глаголски начин, оптатив, којим говорно лице изражава своју жељу,

радост као и друга суптилна емоционална стања. Из тог разлога његово сусретање у језику у писаној и у усменој форми је веома често. С обзиром да је оптатив садржан и у једном низу фразеолошких конструкција, аутори су у овом раду настојали да укажу на нека од његових основних експресивних и семантичких својстава унутар тих конструкција те да дају њихове одговарајуће преводне еквиваленте на српском. Оптатив је по наводима аутора рада у савременом албанском језику једно од можда најснажнијих експресивних средстава којима овај језик располаже, будући да њиме говорно лице директно испољава своја унутрашња психолошка и емоционална стања. Ово има за последицу да му је семантички опсег прилично сужен управо због специјализоване употребе, у смислу да означава изражавање жеље, клетве, псовке и сличног. Употребом опратива у исказу говорно лице глаголску радњу семантички измешта из реалне осе, усмеравајући је ка неправом садашњем или будућем тренутку, при чему се, због нужног помера угао гледања на њу, указује на могућу жељену (тражену, замишљену) пројекцију. Самим тим мења се и семантика глагола која се креће у оквиру дихотомије конкретно-апстрактно (односно, жељено, прижељкивано), а померање иде или према позитивном или према негативном полу, све у непосредној зависности од контекста. Отуда оптатив носи само конотативно семантичко обележје и више се схвата као асоцијација, као облик афектирања, односно постаје „све оно што једна реч, на мање или више јасан начин, може евоцирати, сугерисати, побудили или имплицирати“ (Martinet, 1967: 1290). У раду се такође истиче да без обзира на то да ли је употребљен самостално или са пратећом адвербијалном допуном у исказу, функционише као једна посебна врста фразеолошког израза у савременом албанском, будући да је у већини случајева преовладала лексикализација и петрификација свих саставних елемената исказа. Сви дати преводни еквиваленти на српском језику показују да је у извесној мери могуће говорити о поклапањима, односно о дивергенцији између два прилично различита језичка и фразеолошка система, мада у највећем броју случајева преовлађује конвергенција. Она је видљива како на структурном плану, тако и на семантичком а једна од важних напомена је фразеолошка комбинаторика са глаголом у оптативу у албанском језику веома развијена и продуктивна, па су у изразе ушли најразличитији појмови из свакодневне материјалне и духовне културе, али да такве елементе не сусрећемо у српском.

- Предраг Мутавцић – Мерима Кријези – Сара Мандић. О судбини кроз призму албанске фразеологије с освртом на грчку и српску. У: *Куле и градови* (уред. Лидија Делић, Снежана Самарџија). pp. 77–104, 2021. ISBN 978-86-82208-00-6 (УФС) COBISS.SR-ID

Рад се бави анализом не само фразеолошких конструкција у албанском, грчком и српском језику које садрже примарну лексему судбина, него и свих других са синонимним (секундарним) речима (срећа, коб, усуд...) које семантички реферирају на њу. По спроведеној контрастивној и компаративној анализи, указано је да је у албанском присутан нешто већи број фразеологизама, те да се између фразеолошких слика трију несродних савремених балканских језика уочава двојака слика по питању еквиваленције. Аутори у раду даље истичу да је јасно изражена хомотипичност видљива у бројним подударним (структурно-семантичким) примерима, док се идиотипичност исказује у једном низу примера с нултим степеном семантичке и структурне подударности (које немају свој адекватни преводни еквивалент на циљним језицима или се преносе неким другим обликом фразеологизације). Резултати истраживања такође указују да су сва три језика фразеолошки подударни и да се у њима препознају и иста свест, и исти начини доживљавања судбине. У забележеним фразеологизмима и паремијама запажа се и један мали, али по ауторима веома значајан део културног и етнографског наслеђа који се, по неким својим карактеристикама, разликује код Албанаца, Грка и Срба, што за последицу има фразеолошку идиотипичност сваког језика понаособ. Укупна фразеолошка слика недвосмислено истиче идеју да судбина (као и срећа), са једне стране, припада пољу натприродног, недокучивог, релативно неухватљивог које управља нашим животом и догађајима у њему, те да постоји и даље снажна вера у свет повезаних, сложених, међусобно усмерених догађаја чији је крајњи исход увек неизвестан, са друге.

- Предраг Ј. Мутавцић – Мерима Х. Кријези. Језик као историјски подсетник – о етнониму Турчин у фразеологији Грка, Албанаца и Срба. У: *Нови правци истраживања у друштвеним и хуманистичким наукама 9*, (уред. Јасмина Шаранац Стаменковић, Љиљана Скробић, Мирјана Илић & Милена Каличанин), Ниш, pp. 33–48, 2020. УДК 811.163.41'373.7

Рад се бави анализом посебног облика турцизма у грчком, албанском и српском који представља етноним *Турчин* који је ушао у низ фразеологизама и паремија поменутих језика. Вишевековно присуство Турака оставило је неизбрисив траг на бројним пољима живота и рада савремених балканских народа, као и у самом језику, указујући и не само на историјске, већ и културолошке аспекте таквога утицаја. Контрастивно-компаративном

анализом рад даје приказ обима и степена до ког се између забележених конструкција јављају подударности/неподударности на морфосинтаксичком и семантичком пољу и даје увид у то како се у трима релативно блиским балканским друштвима културолошки и традиционално доживљава етноним Турчин. Рад такође указује да је фразелоска слика с етнонимом Турчин, у три савремена балканска језика, грчком, албанском и српском, веома добро изграђена, да се уочавају бројне идеотипичне и непоновљиве фразеолошке и паремиолошке конструкције те да преовлађују стереотипски прикази Турака у негативном конотативном значењу.

- Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета

Мерима, Кријези. *Семантика предлога у савременом албанском језику*, Филолошки факултет, Београд, 2023, стр. 267. (рецензенти проф. др Dhimitri Bello, проф. др Qemal Murati, проф. др Вања Станишић). СІР - Каталогизација у публикацији, Народна библиотека Србије, Београд 811.18'367.633 81'1:165 ISBN 978-86-6153-718-9

M42

Монографија *Семантика предлога савременог албанског језика* је подељена на шеснаест поглавља, која се могу перципирати као три целине. Прву целину обухвата приказ третирања ове језичке јединице од самих почетака њеног појављивања у граматикама савременог албанског језика, њеног дефинисања, статуса као врсте речи (граматичко-функционалне или лексичке јединице) и класификације; другу представља таксативна анализа семантике најфреквентнијих предлога (основних, изведених и апстрактних значења које исказују у конструкцији); и трећу, у којој је дата општа класификација значења предлога на основу критеријума исказивања спацијалних и неспацијалних значења. Полазиште је дефиниција предлога, класификовање врста речи уз које се јављају у конструкцији и њихов статус у односу на друге, независне, врсте речи уз које стоје у синтагми, као и класификација. Класификација предлога подразумева две главне поделе, прву која предлоге дели на: 1. изворне (праве) или просте предлоге, 2. изведене и 3. предлошку групу речи или предлошке изразе, и другу, која предлоге дели: 1. на основу порекла; 2. морфолошке структуре и 3. синтаксичког критеријума и њихових основних значења (Agalliu et al. 2005: 383–388). Савремени албански граматичари приликом навођења предлога и њиховог синтаксичко-семантичког слагања са одређеним падежима наводе све три категорије предлога, без посебног истицања или класификације предлога која би указала који од датих предлога припадају групи простих, а који групи

изведених предлога или предлошкој групи речи. У табелама које се налазе по граматицама уз схематски приказ њиховог синтаксичко-семантичког слагања са падежима, налазе се све три групе предлога. Данас су валидне две главне класификације предлога албанског језика, прва коју заступају аутори *Gramatika e gjuhës shqipe I* (2005), према којој датив нема предлоге, и друга, чији аутори сматрају да датив има предлоге, тј. да албански језик одликује већи број предлога који се синтаксичко-семантички слажу с дативом и аблативом и називају их дативско-аблативним (Çeliku et al. 2004).

Учешће на конференцијама у току 2022/23.:

1. Krijezi, Merima – Mutavdžić, Predrag. „Paraja e bardhë për ditë të zezë/ bele pare za crne dane – šta nam poručuje novac u albanskim frazeologizmima?“, Sedmi međunarodni kongres *Primenjena lingvistika danas – Savremena teorija i praksa*, Filozofski fakultet u Novom Sadu, 28.5.2022.
2. Krijezi Merima. “Semantika e parafjalës nga dhe realizimet e saj në konstruktet sintagmatike e frazeologjike në gjuhën shqipe”. (“Семантика предлога *nga* и његове реализације у синтагматским и фразеолошким конструкцијама у албанском језику“). Међународна научна конференција *101. годишњица учења албанског језика на Универзитету у Београду / 101-vjetori i mësimdhënies së gjuhës shqipe në Universitetin e Beogradit*, Филолошки факултет у Београду, Универзитет у Београду, 27. и 28. октобар 2022.
3. Mutavdžić, Predrag – Krijezi, Merima. Αλβανικές εκφράσεις με το λέξημα qen (= σκύλος) και η μεταφρασσιμότητά τους στη Νεοελληνική και τη Σερβική. 15th International Conference on Greek Linguistics (ICGL15), University of Belgrade, Serbia, September 15-18, 2022.
4. Мутавџић, Предраг – Кријеџи, Мерима. „О лексеми „кошуља“ (*këmishë / cămașă*) и фразеологизмима изведеним од ње у албанском и румунском језику“. *Савремена филолошка истраживања*, Филолошки факултет у Београду, 3. и 4. децембар 2022.
5. Мерима Кријеџи – Предраг Мутавџић. *Luaj te zjarrin / παίζω με τη φωτιά* – албански и грчки фразеологизми с ватром и њихови преводни еквиваленти на српском. Национални скуп посвећен сећању на проф. Сретена Петровић, *Егзистенција и стваралаштво*, 25-26. мај 2023.

ПРЕВОДИ

Са албанског на српски језик

- Превод романа „Поново осуђен“ (*Ridënimi*) Фатоса Љубоње, подржан од стране европске мреже за књижевно превођење Традуки, Партизанска књига, Кикинда, 2021. ISBN 978-86-6477-064-4;
- Превод есеја Бљерине Рогове Гаца (Blerina Rogova Gaxha) “Easy life” и Џевдета Бајраја (Xhevdet Bajraja) “Архипелаг Југославија 1991–2001“ за “Arhipelago Yugoslavia From 1991 to Today”, Традуки, 2021. <https://traduki.eu/archipelago-yugoslavia/>;
- Превод поезије Аријана Леке (Arian Leka) “So skrivena u krvi (Kripë e fshehur në gjak), Sam (Vetëm), Deca južne obale Albanije (Fëmijët e bregut jugor të Shqipërisë), Jesen u Draču (Vjeshta në Durrës)”, *Часопис за књижевност Трећи трг*, свеска 71–74/2021, стр. 20–25, Београд, 2021.;
- Превод поезије Аделине Тершани (Adelina Tërshani) „Logika patrijarhata (Logjikë Patriarkati)”, *Часопис за књижевност Трећи трг*, свеска 71–74/2021, стр. 170–173, Београд, 2021.;
- Превод поезије савремених албанских песника - Мањоле Наси, Аријана Леке и Аделине Тершани (Manjola Nasi, Arian Leka Adelina Tërshani), за позоришну представау „21 скок у љубав“, Сребрно дрво и Битеф театар, Београд, 2022.;
- Превод приче Адила Олурија (Adil Olluri) „U utrobi kita“ (Barku i balenës), *Beogradski književni časopis*, godina XVII / broj 60-61/2021, pp. 95–99, ISSN 1452-2950 = Београдски књижевни часопис COBISS.SR-ID 127399948;
- Превод књиге поезије Аријана Леке (Arian Leka) *Одабрана поезија (Poezi e zgjedhur)*, објављивање подржала Међународна књижевна мрежа Традуки. Издавачка кућа Сребрно дрво, Београд. (Објављивање август-септембар 2023. године).;
- Превод приче Шпетима Сељманија (Shpëtim Selmani) *Смарке (All Star)* у антологији „Тренутак када је за мене почео рат“, приредили: Владимир Арсенијевић и Ана Пејовић, Forum ZFD, Београд, 2022, стр. 195–200. ISBN 978-86-900682-6-5.

МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Кандидат др Мерима Кријези, доцент на Филолошком факултету Универзитета у Београду, у потпуности испуњава услове за избор у научно-наставно звање ванредног професора за албански језик. Мерима Кријези има богато педагошко искуство (22 године) у раду са студентима; 2. високе оцене у студентским анкетама (просечна оцена 4,94); 3. објављена три научна рада у категорији М23, један рад у категорији М24, три

рада у категорији М51, четири рада у категорији М14, један рад у категорији М44 и један рад у категорији М63; 4. објављену монографију из научне области за коју се бира као и учешће у два међународна и национална пројекта.

М. Кријези такође испуњава и изборне услове за избор у звање.

Комисија предлаже да се др Мерима Кријези изабере у звање ванредног професора на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

У Београду, 10.9.2023.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Вања Станишић,
редовни професор
Филолошког факултета
Универзитета у Београду

Др Борко Ковачевић,
ванредни професор
Филолошког Факултета
Универзитета у Београду

Др Димитри Бело (Dhimitri Bello),
редовни професор Универзитета
„Фан С. Ноли“ у Корчи
(Албанија)